Debades cap frare pega cabotades

Després d'anys de proves —ell no diria mai «investigacions»—, d'hibridacions i tractaments, va aconseguir una varietat de taronges espectacular: eren grosses, de pell fina i lluent, i d'una dolçor que no renyia amb l'acidesa, sinó que feia una conjunció de molt bon tastar. Quan l'hort tenia cinc anys era ja esponerós, els arbres eren prou grans com per fer una collita considerable ja que la varietat va resultar ben condidora. Feia goig veure els arbres encara menuts tan carregats de taronges.

I ell s'hi va abocar. No va estaviar tasques, podes ni adobs i va llogar tant com va caldre o més i va pagar tots els jornals que va ser menester. Al capdavall s'havia gastat molts diners, però la collita prometia i segur que ben aviat se'n rescabalaria i començaria a traure rendiment. Ja pensava a plantar algun altre camp i a continuar fent provatures per obtenir noves varietats.

La seua desgràcia va ser que l'hort era a la vora del camí i que, com que la fruita era tan vistosa i tan bona, difícilment els qui passaven podien estar-se d'agafar alguna taronja per tal de menjar-se-la allí mateix o bé endur-se-la a casa. I, com és clar, en aquest darrer cas no era assenyat endur-se'n només una. També ocorregué que cada vegada eren més els qui miraven de passar-hi, ja que com més anava més creixia la fama d'aquelles taronges. Tots trobaven natural agafar alguna de les fruites d'aquell hort.

Quan va arribar l'hora de la collita, la decepció del llaurador va ser ben gran. No és sols que no va traure prou diners per a començar a escometre els seus plans de plantar nous camps o fer nous experiments, tampoc no és només que no va aconseguir prou beneficis per poder viure ell i la seua família fins la collita següent, és que no va traure ni per poder pagar la major part de les despeses que hi havia fet. Havia gastat molt més del que valien —que li pagaven per— les taronges que hi havien romàs.

Enrabiat, va decidir que ja n'hi havia prou, no sols no plantaria més horts nous ni provaria de traure altres varietats, sinó que va arrancar l'hort. Ja no faria més taronges, que debades cap frare pega cabotades. La gent que havia passat per davant de l'hort esponerós i que ara ho feia per la terra rònega, criticaven força el propietari. El tractaren d'egoista i interessat, de pensar només en els diners i d'haver-los privat d'una cosa que, sense que hi hagueren esmerçat cap esforç i sense cost, havien començat a considerar seua, quelcom a què tenien dret. No entengueren que eren ells qui havien produït l'ermàs.

Glossari
Camí: Internet.
Hort: pàgina web
Llaurador: escriptor, editor
Taronges: exemplars de llibre

Tobies Grimaltos